

Sygn. akt III C 3904/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Irma Lorenc
Protokolant:	Michał Barczyk

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2016 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko D. H.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda R. S. na rzecz pozwanej D. H. kwotę 1.617 zł (jeden tysiąc sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. nakazuje pobrać od powoda R. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 1.452,04 zł (jeden tysiąc czterysta pięćdziesiąt dwa złote cztery grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt III C 3904/13

UZASADNIENIE

w postępowaniu zwykłym

W dniu 9 sierpnia 2013 r. powód R. S. wniósł o zasądzenie od pozwanej D. H. kwoty 8.873,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 29 lipca 2013 r. oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano w szczególności, iż strony zawarły umowę o roboty budowlane, mocą której pozwana zobowiązała się wykonać budynek mieszkalny jednorodzinny w stanie surowym, w tym wybudować komin z cegły zgodnie z obowiązującymi normami technicznymi. W listopadzie 2011 r. ujawniła się wada komina wyrażająca się przeciekami przy większych opadach deszczu, o czym powód zawiadomił pozwaną i wezwał do usunięcia wady. Pozwana dwukrotnie podejmowała czynności naprawcze, jednak bez rezultatu. Pismem z dnia 11 lipca 2012 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwaną po raz kolejny do usunięcia wady, w odpowiedzi na co pozwana zaproponowała przebudowę komina za wynagrodzeniem. W tej sytuacji powód zażądał obniżenia ceny i zwrotu części uiszczonego pozwanej wynagrodzenia za V etap robót. Jako podstawę roszczenia powód wskazał art. 656 kc w zw. z art. 637 kc

wyjaśniając, że kwota, której zwrotu się domaga stanowi koszt niezbędny do usunięcia wady komina, ustalony na podstawie kosztorysu sporządzonego przez zakład dekarcki.

W sprzeciwie od wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swą rzecz kosztów postępowania. Pozwana zaprzeczyła temu, by w sposób nieprawidłowy wykonała komin w domu powoda, wskazując, że poinformowana o przecieku komina dokonała kontroli uszczelnienia dachu na połączeniu z kominem i w ten sposób usunęła usterkę. Ponadto pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powoda, wskazując, że odbiór robót miał miejsce 18 czerwca 2010 r., a pozew wniesiono po upływie 3 lat od tej daty. Pozwana zakwestionowała również wartość dowodową kosztorysu dołączonego do pozwu.

W piśmie procesowym z dnia 24 kwietnia 2014 r. powód podtrzymał powództwo, podtrzymując stanowisko o nieprawidłowym wybudowaniu komina przez pozwaną i kwestionując zasadność podniesionego przez nią zarzutu przedawnienia.

W toku dalszego postępowania strony pozostały przy swych stanowiskach procesowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 marca 2009 r. powód R. S. zawarł z pozwaną D. H. umowę o wykonanie budynku mieszkalnego jednorodzinne w stanie surowym. Pozwana miała zrealizować umowę w sześciu etapach, w tym w ramach piątego etapu – wykonać kominy. W § 5 ust. 1 umowy pozwana zobowiązała się wykonać przedmiot umowy z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami technicznymi, standardami, zasadami sztuki budowlanej, dokumentacją projektowo – techniczną, etyką zawodową oraz postanowieniami umowy.

Pozwana przystąpiła do wykonania prac w marcu 2010 r., a zakończyła je w czerwcu 2010 r. Po wykonaniu danego etapu prac, pozwana wystawiała pozwanemu faktury VAT opiewające na należne jej za dany etap wynagrodzenie, które powód na bieżąco regulował. Ostatnią fakturę za końcowy, VI etap prac powód uregulował w dniu 22 czerwca 2010 r.

Dowody:

- umowa z dnia 14.03.2009 r. k. 19-24
- potwierdzenia dostawy betonu k. 174, 179-181, 205-206
- faktury z dnia 22.03.2010 r. k. 176, 178
- faktura z dnia 26.03.2010 r. k. 183
- faktura z dnia 16.04.2010 r. k. 175
- faktura z dnia 24.04.2010 r. k. 177
- faktura z dnia 4.05.2010 r. k. 185
- faktura z dnia 8.05.2010 r. k. 184
- faktura z dnia 28.04.2010 r. k. 182
- faktura z dnia 26.03.2010 r. k. 141
- faktura z dnia 9.04.2010 r. k. 143
- faktura z dnia 27.05.2010 r. k. 137
- faktura z dnia 31.05.2010 r. k. 139

- faktura z dnia 18.06.2010 r. k. 37, 135
- historia transakcji k. 136, 138, 140, 142, 144
- zeznania świadka M. O. k. 158
- zeznania świadka K. H. k. 158-159, 373
- zeznania świadka M. D. – S. k. 207-208
- zeznania powoda k. 209-210, 212
- zeznania pozwanej k. 210-212

Strony uzgodniły, że zamiast kominów systemowych zaplanowanych w projekcie budynku pozwana wykona kominy metodą tradycyjną – wymuruje je z cegły.

Do wymurowania komina powyżej poziomu połaci dachu wykorzystano cegłę klinkierową licową. Materiał użyty do budowy komina, jak i sposób jego wybudowania jest prawidłowy.

Latem lub jesienią 2011 r. powód zgłosił pozwanej, iż jeden z kominów jego domu – wychodzący z pomieszczenia kotłowni, przecieka przy większych opadach deszczu. Podczas oględzin komina przedstawiciel pozwanej w osobie K. H. (2) stwierdził, że obróbka blacharska na połączeniu komina z dachem oraz przy oknie wylazowym obok komina jest uszkodzona, a w odległości 2-3 m pod połacią dachu na ścianie komina widoczne były plamy, które ocenił jako plamy tłuste, nie wilgotne. Pozwana podjęła decyzję o naprawie obróbek blacharskich przy kominie, mimo tego, że kwestionowała swą odpowiedzialność za ten stan rzeczy. Po naprawie w ramach kontroli polewano dach wodą, nie stwierdzając przecieków.

Po upływie kolejnego roku powód ponownie poinformował pozwaną, że stwierdził przeciek przedmiotowego komina, kwestionując właściwości cegły użytej do jego budowy. Pozwana z jego zarzutami nie zgodziła się.

Obecnie przedmiotowy komin obudowany jest w części mieszkalnej rygipsem, nie ma do niego dostępu z części strychowej. Drugi z kominów, dostępny z poziomu strychu nie nosi śladów zawilgocenia.

Dowody:

- faktura VAT z dnia 21.05.2010 r. k. 128
- certyfikat k. 129 z tłumaczeniem k.131-132
- deklaracja k. 130 z tłumaczeniem k. 133-134
- opinia biegłego sądowego k. 230-251
- uzupełniająca opinia biegłego sądowego z dnia 10.07.2015 r. k. 286-295
- wyjaśnienia biegłego sądowego do opinii k. 356-357
- zeznania świadka M. O. k. 158
- zeznania świadka K. H. k. 158-159, 373
- zeznania świadka M. D. – S. k. 207-208
- zeznania powoda k. 209-210, 212

- zeznania pozwanej k. 210-212

Pismem z dnia 11 lipca 2012 r. pełnomocnik powoda wezwał pozwaną do usunięcia w terminie 10 dni wady komina, wskazując, że poprawki robót przy kominie nie przyniosły rezultatu – komin w dalszym ciągu przecieka przy większych opadach.

W odpowiedzi na to pismo z dnia 14 sierpnia 2012 r. pozwana zaproponowała powodowi przebudowanie komina przez wymurowanie go z pełnej cegły, pod warunkiem pokrycia przez powoda różnicy kosztów pomiędzy tą cegłą a cegłą, z której komin wybudowano.

Powód w piśmie z dnia 4 września 2012 r. zażądał od pozwanej przebudowania komina z wykorzystaniem pełnej cegły, ale odmówił pokrycia różnicy w cenie.

Dowody:

- wezwanie z dnia 11.07.2012 r. k. 31
- potwierdzenie odbioru k. 33
- pismo pozwanej z dnia 14.08.2012 r. k. 34-35
- pismo powoda z dnia 4.09.2012 r. k. 36

Powód uzyskał od A. M. i P. D., prowadzących zakład dekarcki, wycenę kosztów przebudowania dwóch kominów w jego domu, z wykorzystaniem cegły klinkierowej pełnej na kwotę 8.773,30 zł.

Pismem z dnia 14 lipca 2013 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty ww. kwoty.

W odpowiedzi z dnia 5 sierpnia 2013 r. na ww. pismo pozwana nie uznając roszczenia powoda zaproponowała wspólne powołanie biegłego celem ustalenia czy w kominie występuje wada.

Dowody:

- kosztorys k. 38-41
- wezwanie z dnia 14.07.2013 r. k. 42-43
- potwierdzenie odbioru k. 44-45
- pismo pozwanej z dnia 5.08.2013 r. k. 64

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że strony w dniu 14 marca 2009 r. zawarły umowę o wykonanie budynku mieszkalnego jednorodzinne w stanie surowym, a zatem umowę o roboty budowlane w rozumieniu art. 647 kc, zgodnie z którym przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. Jako podstawę wynikającego z tej umowy roszczenia, a objętego przedmiotowym pozwem, powód wskazał art. 637 kc znajdujący zastosowanie w niniejszej sprawie z mocy art. 656 § 1 kc, zgodnie z którym do rękojmi za wady wykonanego obiektu, stosuje się odpowiednio przepisy o umowie o dzieło. W świetle przepisu art. 637 kc, obowiązującego do dnia 25 grudnia 2014 r., jeżeli dzieło ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, wyznaczając w tym

celu przyjmującemu zamówienie odpowiedni termin z zagrożeniem, że po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu nie przyjmie naprawy. Przyjmujący może odmówić naprawy, gdyby wymagała nadmiernych kosztów (§ 1), natomiast gdy wady usunąć się nie dadzą albo gdy z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne; jeżeli wady nie są istotne, zamawiający może żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku. To samo dotyczy wypadku, gdy przyjmujący zamówienie nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego (§ 2).

Podstawową okolicznością sporną w analizowanej sprawie było, czy wykonany przez pozwaną obiekt dotknięty jest wadą – a ściślej czy jeden z kominów w domu powoda został przez nią wybudowany wadliwie. Wprawdzie w zeznaniach powoda i świadka M. D. – S. pojawiła się kwestia przecieków dwóch kominów, jednakże na rozprawie w dniu 13 stycznia 2016 r. pełnomocnik powoda jednoznacznie wskazał, iż roszczenia dochodzone pozwem dotyczą komina, który obecnie obudowany jest w części mieszkalnej regipsem, zaznaczonego na zdjęciach stanowiących integralną część opinii biegłego sądowego strzałką. W tym stanie rzeczy rozważenia wymagało, czy w istocie tenże komin wykonano wadliwie, przy uwzględnieniu, iż okoliczność tą winien w świetle art. 6 kc udowodnić powód. Dla przyjęcia, że komin wykonano wadliwie, nie były wystarczające zeznania ani powoda, ani jego małżonki M. D. – S.. Sąd nie był władny oprzeć się w tej mierze także o pismo (...) Sp. z o.o. z dnia 27 stycznia 2014 r., który to dowód pominął jako wyraz wyłącznie stanowiska osoby, która je sporządziła. Zważywszy, że zweryfikowanie twierdzenia powoda o wadliwości komina wymagało wiadomości specjalnych, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego J. W.. Powód jednakże uniemożliwił biegłemu wykonanie pełnych oględzin spornego komina i ustalenie jego rzeczywistego stanu - nie wpuścił biegłego do pomieszczeń, przez które komin ten przechodzi i nie okazał miejsc, w których występować miały wskazywane przez powoda zacieki. O ile powód po sporządzeniu opinii przez biegłego sądowego deklarował udostępnienie podnośnika w celu dokonania oględzin komina w części ponad dachem, to na żadnym etapie postępowania nie wyraził zgody na wykonanie badań komina pod połacią dachu, w części mieszkalnej, a jedynie – na rozprawie w dniu 13 stycznia 2016 r. pełnomocnik powoda oferował udostępnienie biegłemu do oględzin pomieszczeń przez które komin przebiega. Tymczasem biegły sądowy zarówno w opinii głównej, jak i uzupełniającej, a ponadto dobitnie w swych wyjaśnieniach na rozprawie, jak również w piśmie z dnia 30 października 2015 r., którego kopię doręczono pełnomocnikowi powoda, wskazał, że w celu zweryfikowania prawidłowości wykonania komina winien mieć do niego dostęp nie tylko w części ponad dachem, ale i – bezpośrednio - w części pod dachem, albowiem w obu tych fragmentach do jego wykonania używa się innych materiałów. O ile rodzaj cegły zastosowanej do wykonania komina ponad dachem i sposób jego wymurowania w tym fragmencie biegły był władny ocenić z zewnątrz budynku, przy uwzględnieniu przedłożonej przez pozwaną dokumentacji związanej z zakupem cegieł do tego celu, w tym certyfikatów, to analogiczna ocena sposobu wykonania i rodzaju materiału użytego do jego wymurowania pod połacią dachu była niemożliwa – dokonanie w tej mierze ustaleń wymagałoby wykonania badań metodą niszczącą, poprzez wykucie cegły i usunięcie zaprawy, po uprzednim usunięciu regipsu, na które to czynności powód na żadnym etapie postępowania nie wyraził zgody. Oczywiście jest, że biegły w celu ustalenia sposobu wykonania spornego komina winien dokonać badań jego całości, a nie tylko fragmentu ponad dachem, podobnie nie mógł oprzeć się w tej mierze na wynikach badań drugiego z kominów – dostępnego z powierzchni strychu, a niezabudowanego, bowiem nie on stanowił przedmiot sporu.

W postanowieniu z dnia 20 lutego 2015 r. Sąd jednoznacznie zobowiązał powoda do udostępnienia biegłemu przedmiotu oględzin, w terminie przez niego wskazanym, pod rygorem uznania, iż czyni przeszkody w przeprowadzeniu dowodu z jego opinii. Stosownie do art. 233 § 1 kpc Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, a zgodnie z § 2 tego przepisu, Sąd oceni na tej samej podstawie, jakie znaczenie nadać odmowie przedstawienia przez stronę dowodu lub przeszkodom stawianym przez nią w jego przeprowadzeniu wbrew postanowieniu sądu. Powód w żaden racjonalny sposób nie wytłumaczył swej postawy podczas oględzin dokonywanych przez biegłego, ani też – po przeprowadzeniu dowodu z jego opinii, mimo wyraźnego wskazania przez biegłego jakie czynności są konieczne do zweryfikowania twierdzenia powoda o wadach komina - nie zadeklarował woli udostępnienia go do badań w części pod połacią dachu. Uwzględniając fakt, iż w toku oględzin powód nie okazał biegłemu miejsc, w których widoczne byłby – choćby stare, niekoniecznie świeże – ślady zacieków na regipsie, którym obudowany jest komin, uznać należało, iż powód zmierzał

do zatajenia rzeczywistego stanu komina, tymczasem zgodnie z art. 3 kpc obowiązany był dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Zrozumiałe jest, że w zaistniałej sytuacji biegły sądowy ocenił dostępny mu materiał dowodowy, a ocenie Sądu uczynił to w sposób zgodny z zasadami doświadczenia życiowego, logiczny i racjonalny zarówno w opinii głównej, jak i uzupełniającej, a także wyjaśnieniach podczas rozprawy, co czyniło jego wnioski i ustalenia wiarygodnymi. W oparciu o te dowody brak było podstaw do przyjęcia, iż zaistniała podstawowa przesłanka warunkująca roszczenie powoda oparte o przepis art. 637 kc, a mianowicie – by komin w domu powoda pozwana wybudowała wadliwie. Tylko bowiem wówczas gdy obiekt ma wady, zamawiający może żądać ich usunięcia, a gdy wady usunąć się nie dadzą albo gdy z okoliczności wynika, że przyjmujący zamówienie nie zdoła ich usunąć w czasie odpowiednim, ewentualnie – gdy nie usunął wad w terminie wyznaczonym przez zamawiającego, zamawiający może od umowy odstąpić, jeżeli wady są istotne, a jeżeli wady nie są istotne – żądać obniżenia wynagrodzenia w odpowiednim stosunku.

W tym stanie rzeczy, przy uwzględnieniu zeznań świadka K. H. (2), przyjmując należało, że jeżeli w przeszłości wskazywane przez powoda i jego żonę przecieki komina miały miejsce, to – jak wskazał biegły – zabiegi podjęte przez świadka w imieniu pozwanej polegające na poprawieniu obróbki blacharskiej komina odniosły właściwy rezultat. Natomiast do uznania, iż komin wykonano z cegieł do tego celu nie przeznaczonych, brak było wystarczających przesłanek.

Wobec braku podstaw do uznania, iż komin wykonano wadliwie, uznać należało, iż roszczenia powoda z tytułu rękojmi za wady obiektu wykonanego przez pozwaną w ogóle nie powstały, co czyniło zbędnym odniesienie się do podniesionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się na zeznaniach świadków i stron, uznając je za wiarygodne w zakresie w jakim były one zbieżne, a także znajdowały oparcie w dowodach z dokumentów, przy czym odmówił wiarygodności dziennikowi budowy przedstawionemu przez powoda w zakresie w jakim dotyczył on dat wykonania prac przez pozwaną. Powód sam wskazywał, że wpłat za dany etap prac wykonanych przez pozwaną dokonywał po jego zakończeniu, co jest zgodne z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, tymczasem daty faktur wystawionych za poszczególne etapy przez pozwaną i wpłat za nie nie pokrywały się z datami wskazanymi w dzienniku budowy jako daty wykonania tych prac. Dla przykładu za VI, ostatni etap prac (dach) pozwany dokonał zapłaty 22 czerwca 2010 r., tymczasem w dzienniku budowy odnotowano, że dach wykonano 31 sierpnia 2010 r. Sąd pominął przy tym wnioski dowodowe pozwanej z artykułów prasowych dołączonych do pisma procesowego z 20 maja 2014 r., jako nie dostarczające żadnych faktów istotnych dla sprawy.

Uwzględniając powyższe, w punkcie I wyroku, Sąd powództwo oddalił.

W punkcie II wyroku zasądzono od powoda, który przegrał proces, na rzecz pozwanej, w myśl art. 98 § 1 kpc poniesione przez nią koszty postępowania, na które zgodnie z art. 98 § 3 kpc złożyły się wynagrodzenie jej pełnomocnika w kwocie 1.200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego – 17 zł oraz zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego sądowego – 400 zł.

Zważywszy, że zaliczka uiszczona przez pozwaną nie pokryła w pełni wynagrodzenia biegłego sądowego za opinie sporządzone w sprawie, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w punkcie III wyroku nakazano pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.452,04 zł stanowiącą część kosztów opinii, pokrytą z sum budżetowych.